

**ZAVRŠNI ISPIT VOZILO U FUNKCIJI
BEZBJEDNOSTI SAOBRAĆAJA**

PNEUMATICI I PRIJANJANJE

Profesor:

Student:

2008.

PNEUMATICI I PRIJANJANJE

Postoje dve vrste pneumatika u zavisnosti od rasporeda platna na njima, i to radijalni i dijagonalni pneumatiki. Nas ovde interesuju radijalni-tj. za auta, dok se dijagonalni koriste na terenskim, radnim i specijalnim vozilima koja se koriste van tvrdih podloga, kao i na teretnim vozilima i nekim autobusima.

Pri kupovini pneumatika gledamo šaru ili dezen, koju čine kanali kojima je ispresecana gazeća površina protektora-tj. gazećeg dela . Šara protektora se bira u zavisnosti od karakteristika i kvaliteta podloge u odnosu na prijanjanje točka. Na idealnoj tvrdoj podlozi, najveća gazeća površina (što rezultuje najboljom upravljivošću i pogonom) dobija se sa sasvim glatkom površinom protektora. Međutim, u realnim uslovima podloga je često vlažna, tako da bi sasvim glatke gume na takvoj površini „zaplivale” pa bi vozilo izgubilo kontakt sa podlogom, što je izuzetno opasno. Zato standardne gume za vozila obavezno imaju šaru, odnosno kanale na gazećoj površini kojima se odvodi višak vode, pa pneumatik i u takvim uslovima prijanja za podlogu.

Postoje neke opšte preporuke za izbor šare na protektoru. U načelu, za tvrde i suve podloge bira se šara sa manjom površinom kanala, čime se postiže bolje prijanjanje za podlogu, manje habanje i manje bočno klizanje. Za vožnju po podlogama različitih karakteristika bira se univerzalna šara sa manje uskih kanala na sredini i sa dubljim kanalima sa spoljne strane gezeće površine. Za kretanje po lošim zemljanim podlogama biraju se šare koje su dublje i šire. Slično važi i za podloge pokrivene snegom. Pored toga, neke vrste guma namenjene za kretanje po ledu i snegu imaju i radijalno postavljene „eksere“ koji znatno olakšavaju kretanje vozila. Pored osnovnih, odnosno dubljih kanala, šara ima i manja udubljenja koja omogućavaju bolje hlađenje gazeće površine protektora. Takođe, postoje i manja udubljenja koja omogućavaju izvesno savijanje pojedinačnih blokova koji čine šaru pri nailasku na neravnine. Danas postoji veliki izbor šara za pneumatike putničkih vozila i svaki proizvođač preporučuje određen desen za određene vrste podloge, o čemu se pri kupovini pneumatika treba unapred obavestiti. Kada se radi o protektorima terenskih vozila ili traktora, šara može biti vrlo reljefna. Npr., zadnje gume traktora obavezno imaju strelasto postavljena rebra koja obezbeđuju dobro prijanjanje na blatnjavim podlogama, ali i samočišćenje gume od zemlje koja se na njima zadržava. Na većini tipova savremenih pneumatika na protektorima se nalaze poprečne trake koje imaju ulogu indikatora pohabanosti. One postanu vidljive kada se protektor istroši za određenu debljinu šare. Neki od ovakvih indikatora mogu da proizvode tupi zvuk pri kretanju točka, čime se vozač upozorava da je pneumatik pohaban i da ga treba zameniti. Kod pneumatika bez unutrašnje gume (tubelesa pneumatiki), guma je u direktnom dodiru sa naplatkom točka. Pneumatiki bez unutrašnje gume su znatno bezbedniji u slučaju oštećenja-zato ja uvek kupujem tubeleske, ali napominjem, za njih morate imati adekvatne felne. Ako u toku vožnje dođe do proboja takvog pneumatika vazduh iz njega izlazi sporije, za razliku od pneumatika sa unutrašnjom gumom tzv. zračnicom, kod koga pri proboju vazduh ističe naglo, što dovodi do skretanja vozila sa pravca. Unutrašnja guma se smešta u unutrašnjost spoljne gume i služi da obezbedi hermetičnost pneumatika. Inače, na bočnim stranama gume nalaze se oznake. Najvažnija karakteristika pneumatika je tzv. profil pneumatika koji se definiše sa dva podatka: širinom poprečnog preseka torusa, B i odnosom visine prema širini poprečnog preseka torusa H/B izraženom u procentima. Danas su najčešće u upotrebi tzv. niskoprofilni pneumatiki kod kojih je odnos H/B između 70% i 50%-kod njih je točak iste dimenzije, ali je guma manja, tako da ostane više mesta za kočnice-uglavnom su ove gume za brza vozila i dobre puteve. Druga važna karakteristika pneumatika je njegov unutrašnji prečnik, tj. prečnik na kome se nalaze pete pneumatika. Ovaj prečnik mora odgovarati spoljašnjem prečniku naplatka, jer u protivnom pneumatik neće moći da se montira

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

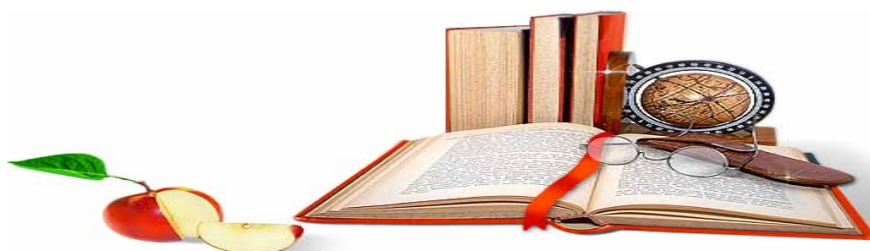
WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com